

CIRCULAR 263

INFORMATIVA DO
COLEXIO OFICIAL DE
PSICOLOXÍA DE GALICIA

XANEIRO 2017

2017
POLA
IN
FAN
CIA

XUNTA DE GOBERNO

Mª Rosa Álvarez Prada

Decana

Hipólito Puente Carracedo

Vicedecano / Coordinador da Comisión Intersectorial de Mediación / Responsable da Páxina Web

Mª Concepción Prado Álvarez

Vicesecretaria / Responsable de Emprego e do Fondo Bibliográfico e Psicométrico.

Miguel Ángel Chouza Ponte

Tesoureiro / Responsable de Servizos Colexiais e de formación.

Olegaria Mosqueda Bueno

Vogal / Coordinadora coa Sección de Psicología Educativa.

José Luis Domínguez Rey

Vogal / Responsable da Circular Informativa, Correspondente de Infocop e Coordinador coa Sección de Psicología do Traballo e das Organizacións.

Ana Isabel Martínez Arranz

Vogal / Coordinadora do Grupo de Intervención Psicolóxica en Catástrofes e Emerxencias (GIPCE).

Eva Muíño Gómez

Vogal / Coordinadora do Grupo de Traballo de Tráfico e Seguridade.

José Manuel Oreiro Blanco

Vogal / Responsable de Cadernos de Psicología e Coordinador coas Seccións de Psicología da Intervención Social e Xurídica.

Marta Rivas Rodríguez

Vogal / Coordinadora coa Comisión de Ética e Deontoloxía.

Mª Concepción Rodríguez Pérez

Vogal / Coordinadora da Comisión Intersectorial de Xénero e Responsable de Dinámica Sociocultural.

Víctor Manuel Torrado Oubiña

Vogal / Coordinador coa Sección de Psicología e Saúde.

PRÓXIMA CIRCULAR INFORMATIVA DO COPG

Será a N° 264 de marzo de 2017,
e sairá a principios do mes de marzo de 2017.
A información terá que ser remitida como data límite
o 15 de febreiro de 2017.

4	Información Xeral
12	Información das Seccións
19	Grupo de Tráfico e Seguridade
20	Comisión para a Defensa da Profesión e para a Prevención do Intrusismo
22	GIPCE
23	Recomendacións Deontolóxicas na Intervención Profesional
26	Cursos, Xornadas e Congresos

Editorial

Pola infancia: o seu hoxe e o noso mañá

Neste 2017 imos poñer o foco nas persoas máis vulnerables da sociedade: os nenos e nenas. A miúdo falamos dos máis pequenos e pequenas como «o noso futuro» e esquecemos o seu presente. Sexa como for, cantas veces pagan os pratos rotos dos conflitos sen ter voz para reivindicar os seus dereitos. Un caso ben evidente: é incomprensible que ata o 2015 un menor que convive coa violencia machista non tivese a consideración, e polo tanto, a protección, de vítima. Cando está máis ca contrastado os terribles efectos que ten sobre un neno ou nena, por suposto, tamén a nivel psicolóxico, vivir nun fogar onde se exerce a violencia contra a súa nai. Este 2016 remata con 26 menores orfos e orfas pola violencia machista, a miúdo nais asasinadas polos seus propios pais.

O ensino continúa a ser moeda de cambio dos distintos partidos políticos, incapaces de pensar na necesidade esencial de levar adiante un pacto de Estado pola educación que poña en primeiro plano un sistema educativo no que se prime a excelencia e garantido para toda a cidadanía. Por non mencionar a importancia que ten a atención temperá, que resulta determinante para garantir a igualdade de oportunidades e a inclusión social dos nenos e nenas que padecen algún trastorno do desenvolvemento ou teñen o risco de padecelo.

E no ámbito da saúde, atopamos que os trastornos mentais son a terceira patoloxía crónica por prevalencia ata os 15 anos, abordados case exclusivamente con fármacos. Dá arrepios comprobar nas aulas como unha porcentaxe moi significativa do alumnado consome medicamentos de xeito crónico para trastornos que mellorarían significativamente con intervención psicolóxica, como é o caso do TDAH.

En Galicia hai máis de 18.000 fogares de familias con menores en situación de pobreza infantil, que afecta a un de cada cinco nenos. A carestía de alimentos (que non poden permitirse carne ou peixe cada 2 días) é a realidade de 4.100 familias galegas. Desde 2007, a pobreza infantil incrementouse en 6 puntos na nosa Comunidade, superando o 22%.

Cuestións como estas fannos reconsiderar se os dereitos da infancia foron recuando a medida que as políticas de austeridade se instalaban na Administración pública e a crise premía a economía dos fogares. Como profesionais da psicoloxía non podemos permanecer inmunes a esta realidade. É preciso loitar pola plena cidadanía da infancia, polos dereitos e a dignidade dos nenos e nenas. Nos primeiros anos da nosa vida aséntanse os cimentos da nosa saúde mental, as bases da nosa aprendizaxe, das nosas habilidades sociais e as oportunidades para medrar como individuos.

Protexer a infancia é unha cuestión de xustiza social e por iso debe ser asumido como un asunto vital na sociedade. Desde a nosa profesión queremos erguer a voz para reivindicar esta loita; non só porque os nenos e nenas son o noso futuro, senón porque teñen dereito a vivir un presente pleno. Pola infancia, para que sexa esa verdadeira patria feliz.

Relacións Institucionais

A decana do COPG, Mª Rosa Álvarez Prada:

■ Mantivo unha xuntanza co vicepresidente da Xunta de Galicia, Alfonso Rueda Valenzuela, o 11 de novembro, co fin de tratar da situación económica do Programa de atención psicolóxica a

INFORMACIÓN
XERAL

Mª Rosa Álvarez Prada

mulleres que sofren violencia de xénero, e complementariamente para as súas fillas e fillos menores e outras persoas do seu entorno familiar que vivan ou padezan situacións de violencia de xénero (PAPMVX) e do Programa «Abramos o Círculo». Na mesma xuntanza tamén se tratou sobre o convenio do Grupo de Intervención Psicolóxica en Catástrofes e Emerxencias (GIPCE) do COPG, así como dos convenios para a mediación familiar intraxudicial que se manteñen en Santiago de Compostela, Ourense, A Coruña e Ferrol.

■ Mantivo unha xuntanza co director xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa da Consellería de Educación da Xunta de Galicia, Manuel Corredoira López, o 16 de novembro, onde se lle trasladou as nosas preocupacións polas dificultades que están a xurdir coa xestión das Becas para o Alumnado con Necesidades Específicas que convoca o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte, ao ter coñecemento de que este ano se estaban a denegar solicitudes por estar asinadas por psicólogos e psicólogas, cando o Ministerio de Educación dera orde de admitir as solicitudes do noso colectivo profesional.

Rubén Villar Trenco

O membro do Grupo de Traballo de Psicoxerontoloxía da Sección de Psicoloxía da Intervención Social do COPG, Guadalupe Oroña Quintáns, asistiu ás reunións da mesa de traballo para o estudo da situación das persoas sen teito-transeúntes e dos recursos en Santiago de Compostela, organizada pola Concellaría de Políticas Sociais, Diversidade e Saúde do Concello de Santiago de Compostela, celebradas o 4 de novembro e o 2 de decembro.

Fátima López Rodríguez

O coordinador do Programa «Abramos o Círculo», Rubén Villar Trenco, e a coordinadora do Programa de atención psicolóxica a mulleres que sofren violencia de xénero, e complementariamente para as súas fillas e fillos menores e outras persoas do seu entorno familiar que vivan ou padezan situacións de violencia de xénero (PAPMVX), Fátima López Rodríguez, reuníronse coa directora do Instituto de Medicina Legal de Galicia (IMELGA), Beatriz Otero Abadín, o 24 de novembro para presentarlle os devanditos programas.

Valedor dos Colexiados e Colexiadas

Elixio Antonio Domarco Álvarez é o valedor dos colexiados e colexiadas, representa a figura que se encarga da defensa e protección dos dereitos de todos os membros do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia. A súas actuacións están sempre dirixidas a mellorar o funcionamento do colexio e a defensa da profesión.

Elixio A. Domarco Álvarez

A representante suplente do COPG no Consello Municipal de Saúde do Concello de Santiago de Compostela, Rosa Cerqueiro Landín, acudiu á xuntanza de dito Consello o 29 de novembro.

En representación do Colexio

A decana do COPG, Mª Rosa Álvarez Prada:

- Mantivo unha reunión coa presidenta da Asociación Galega contra o Acoso Moral (AGACAM), Mª Manuela Zas Castro, o 15 de novembro, para tratar de posibles canles de colaboración entre o COPG e AGACAM.
- Xunto co vogal da Xunta de Goberno do COPG, José Manuel Oreiro Blanco, mantivo unha reunión co director do Centro de Protección de Menores C. F. Dignidade Santiago de Compostela, Ángel Liste Astray, o 15 de novembro, para tratar sobre diferentes aspectos das liñas de traballo en intervención social, menores en risco de exclusión social, infancia e adolescencia, así como o labor profesional do/a psicólogo/a en centros de acollemento residencial de menores en risco de exclusión social.
- Participou co relatorio «Micromachismo: cimentando o patriarcado» nas xornadas «A loita feminista en Europa. Pasado, presente e futuro fronte ao neomachismo» celebradas os días 18 e 19 de novembro en Ourense e organizadas pola Alternativa Galega de Esquerdas en Europa.
- Asistiu xunto coa vogal da Xunta de Goberno, Mª Concepción Rodríguez Pérez, á Gala de Nadal a favor da Fundación Andrea

Rosa Cerqueiro

de «Apoyo a los niños con enfermedades de larga duración, crónicas y terminales», o 19 de novembro.

■ Asistiu ao acto de entrega dos Premios Manuel Beiras, organizado polo Concello de Santiago de Compostela e a Cámara Oficial de Comercio, Industria, Servizos e Navegación de Santiago de Compostela, que tivo lugar o 14 de decembro en Santiago de Compostela.

Mª Concepción Rguez. Pérez

O membro da Xunta de Goberno e coordinadora da Comisión Intersectorial de Xénero do COPG e da Comisión de Cultura, Mª Concepción Rodríguez Pérez, participou nunha charla organizada por Compostela Aberta o 10 de novembro. Participou na «Mesa de Benestar, saúde e calidade de vida» o 14 de novembro organizada polo Centro de Información á Muller (CIM) do Concello de Santiago de Compostela para o deseño do IV Plan de Igualdade. Tamén asistiu en Santiago de Compostela ao simposio «Repensando Galiza: as Irmandades da Fala (1916-1931)», os días 17 e 19 de novembro, organizado polo Museo do Pobo Galego, o Grupo de investigación Lingüística e Literaria Galega e pola Revista Galega de Historia MURGUÍA.

A terapeuta do Programa de atención psicolóxica a mulleres que sofren violencia de xénero, e complementariamente para as súas fillas e fillos menores e outras persoas do seu entorno familiar que vivan ou padezan situacións de violencia de xénero (PAPMVX), Paula Baldomir Gago, participou na Mesa sobre violencia de xénero organizada polo Concello de San Sadurniño o 26 de novembro.

Eva Muíño Gómez

A coordinadora do Grupo de Tráfico e Seguridade do COPG, Eva Muíño Gómez, e o membro de dito Grupo, Diego Antelo Guerra, asistiron á xornada «Dereitos asistenciais dos lesionados de tráfico», que tivo lugar o 2 de decembro en Santiago de Compostela organizada pola Asociación de Hospitales de Galicia (Ahosgal) en colaboración con Alianza de la Sanidad Privada Española (ASPE).

O COPG e o Consejo General de la Psicología

A coordinadora do Grupo de Intervención Psicolóxica en Catástrofes e Emerxencias (GIPCE) do COPG, Ana Isabel Martínez Arranz, asistiu á reunión da Área de Intervención Psicolóxica en Emerxencias e Catástrofes do Consejo General de la Psicología o 5 de novembro en Madrid.

Ana Isabel Martínez Arranz

A coordinadora do Grupo de Tráfico e Seguridade do COPG, Eva Muíño Gómez, asistiu á reunión da Área de Psicología do Tráfico e Seguridade do Consejo General de la Psicología, celebrada o 12 de novembro en Madrid.

A decana do COPG, Mª Rosa Álvarez Prada asistiu á reunión de secretarios de Colegios Oficiales de Psicólogos do Consejo General de la Psicología, que se celebrou o 18 de novembro en Madrid. Tamén asistiu en calidade de coordinadora do Grupo de Traballo de Psicología e Igualdade de Xénero do Consejo General de la Psicología, á reunión de traballo, a fin de organizar, coordinar e planificar as tarefas da Área de Xénero do Consejo General de la Psicología, así como ás Xornadas Estatais contra a Violencia de Xénero, celebradas en Donostia do 25 ao 27 de novembro.

Mª Rosa Álvarez

A coordinadora da Comisión Intersectorial de Xénero do COPG, Mª Concepción Rodríguez Pérez, asistiu á reunión do Grupo de Traballo de Psicología e Igualdade de Xénero do Consejo General de la Psicología celebrada en Donostia os días 25 e 27 de novembro. Tamén asistiu ás «VIII Xornadas estatais de psicología contra a violencia de xénero: psicología, cultura e sociedade» celebradas tamén en Donostia os días 25 e 26 de novembro.

Leonor Galiana Caballero

A vicepresidenta da Sección de Psicología da Intervención Social do COPG, Mª Leonor Galiana Caballero, asistiu ao Encontro Anual Interterritorial da División de Psicología da Intervención Social (PISoc) que se celebrou en Madrid o 3 de decembro.

Actividades do COPG con motivo do 25N

O Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia elaborou unha declaración institucional co gallo do Día Internacional pola Eliminación da Violencia contra a Muller, que se conmemorou o 25 de novembro. Esta declaración está dispoñible na nosa páxina web.

Campaña Compostela en Negro

Ademais, desenvolvéronse as seguintes actividades:

- Participamos na campaña Compostela en Negro, que organiza o Concello de Santiago de Compostela, mostrando mensaxes na nosa sede que visibilizan o impacto da violencia contra a muller.
- Celebramos o acto «VoZes contra a Violencia 2016» o día 1 de decembro en Santiago de Compostela.
- Asinouse un convenio de colaboración coa FEGAMP (Federación Galega de Municipios e Provincias) en cuestións de igualdade e loita contra a violencia de xénero, especialmente no relativo á difusión dos programas de atención psicolóxica especializada en violencia de xénero. A primeira acción dese convenio foi a elaboración do cartaz «Concellos #PoloBoTrato», que contén un decálogo cunha serie de recomendacións para promover o bo trato no plano local, e que se distribuíu nos 313 municipios e nas 4 deputacións da nosa comunidade autónoma.

Cartel #PoloBoTrato

■ A exposición «Pola Igualdade» cos carteis dos mozos e mozas de 3º e 4º da ESO participantes neste concurso que organizou a Comisión Intersectorial de Xénero. Os premios foron entregados o 16 de novembro, nun encontro no que unha consultora explicou a súa experiencia impartindo obradoiros para a prevención da violencia machista en varios institutos composteláns. A exposición pódese visitar na sede do COPG en Santiago de Compostela ata finais de ano.

Exposición «Pola Igualdade»

Novo Convenio para a Mediación Familiar Intraxudicial en Ferrol

Recentemente, o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia e a Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza da Xunta de Galicia, xunto co Colexio de Avogados de Ferrol, asinaron un convenio para a implantación dun programa de mediación familiar intraxudicial en Ferrol en 2016.

Medios de comunicación

Desde o Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia difundíronse entre os medios de comunicación, tanto de prensa escrita como audiovisual, distintas notas de prensa. A relación dos comunicados pode ser consultada nos seguintes enlaces da páxina web do Colexio: <http://copgalicia.gal/comunicacion/prensa> e <http://copgalicia.gal/comunicacion/o-copg-nos-medios>.

O COPG está presente nas principais redes sociais. De seguido reproducíense os enlaces de acceso ás mesmas:

f Facebook: <https://www.facebook.com/copgalicia>

t Twitter: www.twitter.com/copgalicia / @copgalicia

in LinkedIn: <http://www.linkedin.com/groups/Colexio-Oficial-Psicolox%C3%ADa-Galicia-4811703/about>

Xa somos
2885 colexiadas
e colexiados

Artigo Nº 48. O Código Deontolóxico

Cando se faga cargo dunha intervención sobre persoas, grupos, institucións ou comunidades, o/a Psicólogo/a ofrecerá a información adecuada sobre as características esenciais da relación establecida, os problemas que está abordando, os obxectivos que se propón e o método utilizado. No caso de menores de idade ou legalmente incapacitados, farase saber ós seus pais ou titores.

En calquera caso, evitarase a manipulación das persoas e tenderase cara á consecución do seu desenvolvemento e autonomía.

CARNÉ DE COLEXIACIÓN

-
- Pola defensa da profesión
-
- Pola loita contra o intrusismo
-
- Para outorgarnos forza e representatividade como colectivo
-

INFORMACIÓN DAS SECCIÓN

A información que aparece neste apartado é elaborada e remitida por cada *Sección*, *Comisión* ou *Grupo de Traballo* do COPG tendo como data límite o 15 de cada mes par.

SECCIÓN DE PSICOLOXÍA XURÍDICA

Organizado pola Sección o día 29 de outubro celebrouse na Facultade de Psicoloxía da Universidade de Santiago de Compostela o Obradoiro «**A avaliación pericial psicolóxica en supostos de violencia contra a muller nas relacións de parella: ámbito penal**» co obxectivo de dotar os e as profesionais da psicoloxía asistentes de coñecementos e habilidades básicas para deseñar o proceso de avaliación pericial psicolóxica e a elaboración do informe pericial, en supostos de violencia sobre a muller nas relacións de parella dentro do ámbito penal.

A coordinación estivo a cargo de Lucía Monroy Fernández, vogal da Sección, e foi impartido por José Manuel Muñoz Vicente, psicólogo forense do Tribunal Superior de Xustiza da Comunidade de Madrid é Coordinador da Sección de Psicoloxía Xurídica do Colexio Oficial de Psicólogos de Madrid.

□ A Xunta Directiva da Sección quere agradecer ao **Grupo de Traballo de Psicoloxía Xurídica das Forzas e Corpos de Seguridade do COP** o traballo realizado, que culmina na edición da **Guía «Psicoloxía Xurídica das Forzas Armadas»**, documento no que se analiza o traballo do psicólogo ou psicóloga militar e que foi confeccionado por Andrea Abilleira Escudero, Ángela Díaz del Río Lago, Patricia Fernández Varela, María Filomena Garrido Blanco, María Begoña Hermida Blanco, Alicia Peralejo Abelleira, María Manuela Rodríguez Martínez, María Isabel Rodríguez Prego e Victoria Romero Vieira, e baixo a coordinación de Milagros Martínez García, secretaria da Sección. Esta Guía será distribuída entre todos os membros da Sección. Así mesmo, este Grupo de Traballo continuará activo desenvolvendo unha guía sobre o traballo dos psicólogos e psicólogas dos corpos de seguridade do estado, que será coordinado por María Filomena Garrido Blanco, vogal da Xunta Directiva da Sección. A guía será impresa en versión español e versión galego e distribuída a todos os membros da Sección.

Momento do obradoiro

*Enlace ao apartado da
Sección de Psicoloxía
Xurídica da páxina web do
COPG: <https://copgalicia.gal/seccions/xuridica>*

❑ **X Congreso (Inter)Nacional de Psicoloxía Xurídica e Forense.**
Entre o 25 e o 27 de maio de 2017 terá lugar en Sevilla o X Congreso que a Sociedade de Psicoloxía Xurídica e Forense organiza. Este congreso serve de foro de referencia para a actualización do coñecemento e a creación de redes de psicólogos e psicólogas xurídicas de diferentes temáticas. A participación neste congreso estruturase en conferencias plenarias, mesas temáticas, simposios, mesas de expertos e sesión aplicadas. Está aberto o prazo para inscribirse e para a proposta de comunicacións libres na seguinte páxina web:
<http://www.usc.es/congresos/congresosepjf/>

SECCIÓN DE PSICOLOXÍA DA INTERVENCIÓN SOCIAL

A Sección desenvolveu durante os meses de novembro e decembro o «**Curso de Psicoloxía da Intervención Social Comunitaria I**», coa colaboración do Concello de Santiago de Compostela, a través da Concellería da Área de Políticas Sociais, Diversidade e Saúde. Contou cun total de 42 horas de formación, das cales 11 horas foron prácticas. Os obxectivos de dita actividade consistiron en ampliar e consolidar a metodoloxía e técnicas de traballo no ámbito comunitario.

Asemblea anual de Socios e Socias da Sección.

O sábado día 5 de novembro tivo lugar a Asemblea Anual de Socios e Socias da Sección onde se valoraron as actividades realizadas, se presentou o balance anual de contas e se informou sobre as novas actuacións e a programación formativa.

Respecto ao **Curso de Psicoloxía da Intervención Social Comunitaria I** celebrado recentemente e onde se abordaron e analizaron diversas estratexias metodolóxicas e ferramentas de traballo dispoñibles para a práctica profesional, e considerando o interese manifestado polos asistentes estase estudando a posibilidade de celebrar unha segunda edición da cal informaremos no seu momento.

Persoas asistentes ao curso «Psicoloxía da intervención social comunitaria I»

Xornadas formativas.

O sábado 10 de decembro de 2016 tivo lugar a primeira xornada formativa organizada polo Grupo de Traballo en Psicoloxía do Envellecemento do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia. Foron 5 horas de formación e levaba por título: **«A psicoloxía na eliminación de suxeicións en centros de atención a persoas maiores»**. Esther Ciaurriz Mallo, licenciada en Psicoloxía e experta en Xerontoloxía explicou o proceso de intervención que utiliza a Fundación Cuidados Dignos do País Vasco para axudar os centros de atención a persoas maiores a converterse en centros libres de suxeicións. Tamén se falou sobre a importancia do papel dos psicólogos e psicólogas para fomentar un cambio nas organizacións cara a un modelo de atención centrada nas persoas, que dignifique e empodere as persoas usuarias.

Durante a celebración da actividade

Enlace ao apartado da Sección de Psicoloxía da Intervención Social da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/seccions/intervencion-social>

SECCIÓN DE PSICOLOXÍA EDUCATIVA

Psicoloxía e Xornalismo

O día 26 de novembro celebrouse a primeira xuntanza do Grupo de Traballo «Psicoloxía e Xornalismo» no que participan representantes de diversas Seccións do Colexio Oficial de Psicoloxía e seis representantes do Colexio Oficial de Xornalistas. A Sección de Psicoloxía Educativa está representada pola vogal Concepción López Martín. Nesta primeira xuntanza os xornalistas solicitaron que se lle achegaran pautas para o seu traballo en prensa, sinalando as «liñas vermellas» que non se deberían traspasar á hora de abordar determinadas cuestións. A Sección encargárase de elaborar pautas para a abordaxe da información e das imaxes que se emiten en relación cos e coas menores. Está previsto que o Grupo de Traballo remate o seu cometido en marzo cunha actividade formativa na que, os máximos representantes dos medios de comunicación de Galicia, nun acto público, subscriban os compromisos acordados entre os dous colexios profesionais.

AVISOS

Recordamos aos colexiados e colexiadas que a Sección de Intervención Social traballa para defender o papel do psicólogo e psicóloga nos equipos multidisciplinares dos servizos e organismos de atención social: centros de menores, servizos e centros para persoas dependentes, servizos para vítimas de violencia de xénero, servizos sociais dos Concellos, atención psicolóxica a persoas refuxiadas, etc.

Se traballas nalgún destes ámbitos, ¡faiate socio/a da Sección!

*Enlace ao apartado da
Sección de Psicoloxía
Educativa da páxina web
do COPG: <https://copgalicia.gal/seccions/educativa>*

Formación prevista

Para o vindeiro 3 de febreiro programouse unha xornada formativa sobre «**Estratexias para a intervención e inclusión psico-educativa do alumnado con Trastornos do Espectro Autista**» que será impartido por Marlene Horna Castiñeiras, psicóloga, máster en Atención Temperá da Universidade de Santiago de Compostela, Beatriz López Pires, diplomada en Maxisterio pola Universidade de Vigo, e Amelia Lago Andión, diplomada en Maxisterio pola Universidade de Santiago de Compostela e Especialista en Audicións e Linguaxe; a actividade estará coordinada pola vogal da Sección Nuria Lago Fernández.

Nesta xornada abordarase o Trastorno do Espectro Autista desde unha perspectiva holística e aplicada, tratando por unha banda, a súa **dimensión emocional** proporcionando ferramentas que faciliten o benestar emocional e, por outra, a súa **dimensión educativa**, achegando recursos e estratexias organizativas nos centros que promovan a inclusión deste alumnado.

SECCIÓN DE PSICOLOXÍA E SAÚDE

XXI Xornadas da Sección de Psicoloxía e Saúde

Os días 17,18 e 19 de novembro celebráronse en Santiago de Compostela as XXI Xornadas da Sección, co título «Os contextos de saúde e a saúde dos contextos». As Xornadas pretenderon ser unha oportunidade para a reflexión crítica sobre a situación actual da saúde mental e para o intercambio de coñecementos e experiencia clínica respecto ás abordaxes terapéuticas dentro de diferentes contextos asistenciais, co fin de analizar as dificultades que se dan en cada un deles e propoñer formas de incrementar a eficiencia e a calidade asistencial a través do manexo de protocolos, guías clínicas e tratamentos psicolóxicos baseados na evidencia.

No transcurso das xornadas tivo lugar o obradoiro «Como axudar a persoas que escoitan voces», impartido por Miguel A. Martínez Barbero, psicólogo clínico no Centro de Día «La Latina», de Madrid. Fíxose fincapé na aceptación e validación das voces

traballando na posta en relación do seu contido coas narrativas persoais.

Participaron un total de 87 persoas, entre profesionais e estudantes que tiveron a oportunidade de compartir reflexións sobre a situación actual e o futuro da nosa profesión. Falouse do estancamento actual da psicoloxía clínica no Sistema Nacional de Saúde (SNS) e da súa presión asistencial, das vantaxes e inconvenientes da asistencia pública e privada, así como da necesidade de seguir traballando por unha profesión que de cabida a profesionais de diferentes contextos e perfís.

Cristina Alonso Vilar recibiu o premio á mellor comunicación libre, pola súa exposición titulada «**Correlatos diferenciais entre o abuso de internet e de substancias**». O póster titulado «**Tratamento de noticias de suicidio nun diario dixital**», firmado por **Henar de la Torre Hernández, Emma López Cerdido e Eduardo Martínez Lamosa**, recibiu o galardón ao mellor póster das Xornadas.

Celebrouse tamén a Asemblea Xeral de Socios/as da Sección de Psicoloxía e Saúde e **Marta González Rodríguez**, directora do Anuario da Sección, presentou o Anuario número nove, co título «O mal» que xa podedes descargar no seguinte enderezo:

https://copgalicia.gal/system/files/PDFs/publicacions/anuario_psicologia_e_saude_2016.pdf

Alguns dos pósters expostos durante o transcurso das xornadas

Durante a inauguración das XXI Xornadas da Sección de Psicoloxía e Saúde

Momento do curso «A rehabilitación neuropsicolóxica co programa REHACOP»

Enlace ao apartado da Sección de Psicoloxía e Saúde da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/seccions/psicologia-e-saude>

Actividades Formativas:

O pasado 5 de novembro celebrouse o curso «**A rehabilitación neuropsicolóxica co programa REHACOP**», impartido por **Natalia Ojeda del Pozo**, Catedrática en Neuropsicoloxía na Universidade de Deusto. Durante a actividade expuxéronse os modelos e principios da rehabilitación neuropsicolóxica, ofrecendo os coñecementos necesarios para a intervención con pacientes utilizando este programa.

Por outra parte, o Grupo de Traballo de Neuropsicoloxía da Sección está a organizar o curso «**Avaliación e intervención neuropsicolóxica nas persoas con Trastorno do Espectro Autista**», que terá lugar en Santiago de Compostela os vindeiros 17 e 18 de febreiro do 2017. A relatora será a doutora **Cecilia Otero Dadín**, psicóloga, máster en Neuropsicoloxía Clínica e integrante do equipo do Centro Paso a Paso de Sanxenxo. O curso pretende afondar nos coñecementos sobre o Trastorno do Espectro Autista (TEA) e nas estratexias de intervención, así como ofrecer información práctica sobre a avaliación neuropsicolóxica neste tipo de dificultades e a elaboración de programas de intervención. **Rocío García Calvo** e **Vanessa Vilas Riotorto**, membros da Sección, farán as labores de coordinación.

SECCIÓN DE PSICOLOXÍA DO TRABALLO E DAS ORGANIZACIÓNS

Asemblea anual de Socios e Socias da Sección de Psicoloxía do Traballo e das Organizacións

O pasado 3 de decembro celebrouse a Asemblea Anual de Socios, onde se informou e se valorou as distintas actividades formativas realizadas no transcurso do exercicio 2016, a xestión e funcionamento dos grupos de traballo e os proxectos en curso na División PTORH do Consejo.

En canto ás propostas para o ano 2017, entre outras, propuxéronse as seguintes:

- Potenciar as actividades do ámbito de orientación laboral e a súa visibilidade na Administración Pública.

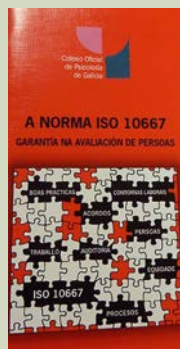

Reunión da División PTORH. Norma ISO-TC/260

- ❑ Desenvolver as temáticas sobre a promoción da saúde en contextos laborais e sistemas de avaliación de riscos psicosociais así como presentar iniciativas de formación no marco do convenio de colaboración co ISSGA (Xunta de Galicia).
- ❑ Colaborar coas seccións do COPG e coa Comisión de Ética e Deontolóxica en foros de debate así como en actividades formativas que aborden temáticas transversais de interese profesional.
- ❑ Abrir espazos informativos e foros de discusión sobre a normalización e futura implantación da norma ISO-TC/260 sobre as prácticas e xestión de recursos humanos nas organizacións.

Avaliación de persoas en contextos laborais e organizacionais

O Consejo General de la Psicología en convenio con AENOR ten á disposición das organizacións e dos/as profesionais da psicoloxía, a norma UNE-ISO 10667, para garantir que a avaliación de persoas sexa equitativa e de calidade durante o seu ciclo laboral e ao mesmo tempo, unha ferramenta útil para as boas prácticas no ámbito organizacional. Esta norma internacional proporciona orientacións e procedementos que definen as accións a seguir nos procesos de avaliación e en canto a súa implantación nas empresas e institucións supón un novo campo de actividade para os psicólogos e psicólogas expertas na avaliación de persoas.

Norma UNE-ISO 10667

Enlace ao apartado da Sección de Psicoloxía do Traballo e das Organizacións da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/seccions/traballo-e-das-organizacions>

GRUPO DE TRÁFICO E SEGURIDADE

Creación da futura División

O pasado día 12 de novembro celebrouse a reunión da área de Tráfico e da Seguridade do Consejo General de la Psicología en Madrid na que se elaborou o Regulamento para a constitución da División. A previsión é a de proceder coa convocatoria de eleccións á Xunta Directiva da División unha vez que a comezos do ano 2017 recibamos a **indicación de apertura do prazo** para rexistrarse. **Animamos a todas e todos os membros do Grupo de Tráfico a que procedan a inscribirse na División, para posteriormente poder exercer o dereito ao voto ademais de representarnos maioritariamente como Grupo a nivel estatal.** Así mesmo, tamén se deixou organizada a intervención da área de Tráfico e da Seguridade no próximo Congreso Nacional de Xullo 2017 en Oviedo, na cal desde o Grupo de Tráfico de Galicia expoñeremos a nosa experiencia en intervención con penados relacionados cos delitos de tráfico.

Outras informacións:

O día 19 de novembro celebrouse no salón de actos do COPG a reunión do Grupo ademais da sesión formativa «Criterios técnicos na avaliación de condutores con discapacidade», impartida por **J. Mª A. Martikorena**, formador da Dirección Xeral de Tráfico e director de Irrintzi Escuelas y Soluciones Adaptadas, e **Iratxe Andrés Alonso**, xestora comercial de Irrintzi Escuelas y Soluciones Adaptadas do País Vasco.

Reunión do Grupo de Tráfico e Seguridade

Durante a sesión formativa

A través desta formación abordouse a codificación con joystick e resto de adaptacións, as adaptacións dos vehículos en talleres especializados, así como a observación «in situ» das mesmas; tamén se tratou o marco legal no proceso de obtención do permiso/licenza de condución. Finalmente, fíxose unha aproximación ao modelo vasco de integración das adaptacións a través da presentación de casos.

■ Seguimos pendentes de establecer as datas das Xornadas de Concienciación en Ferrol e Santiago que este ano se desenvolverán durante o primeiro semestre do ano. O programa Psicovial (2016/2017) terá lugar en Santiago e dará comezo á mediados de xaneiro de 2017, tendo previsto o seu remate en xuño.

■ O Grupo colaborará nun programa específico de Seguridade Vial que se emitirá para a primavera de 2017 na Televisión de Galicia (TVG). Cada membro do grupo achega un pequeno guiño para abordar os 14 temas tratados ao longo dos catorce capítulos que desenvolverá este programa.

■ En canto ao proxecto de investigación: «Contraste de probas de screening na condución con maiores», segue aberta a posibilidade de colaboración dos e das colexiados/as do Grupo de Tráfico; só é preciso comunicar interese a través do enderezo do Grupo grupotrafico@cop.es

Esta Comisión creouse co obxectivo de fomentar e potenciar o recoñecemento da psicoloxía como profesión necesaria na sociedade que entre outras metas pretende erradicar a proliferación das pseudoterapias, pseudociencias ou prácticas non reguladas de profesionais doutros ámbitos e que realizan actividades propias dos e das profesionais da psicoloxía. Ao longo do ano 2016 recibíronse na Secretaría do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia un total de **29 queixas** por intrusismo profesional. As casuísticas máis comúns de queixa son as de profesionais doutro ámbito realizando actividades propias da psicoloxía, a mala denominación da súa titulación denominándose como psicólogos ou psicólogas clínicas sen estar en posesión do Título

**COMISIÓN PARA
A DEFENSA
DA PROFESIÓN
E PARA A
PREVENCIÓN
DO INTRUSISMO**

de Psicólogo/a Especialista en Psicología Clínica, ou psicólogos e psicólogas colexiadas noutra comunidade autónoma sen acatar o artigo 3.2 da Lei 2/1974, de 13 de febreiro e a súa reforma na Lei 25/2009, de 22 de decembro (Lei Ómnibus), a cal indica que é requisito para o exercicio da profesión estar inscrito no colexio profesional de psicología correspondente segundo a comunidade autónoma na que exerza.

É un labor de todos e todas contribuír á eliminación do intrusismo como un problema que pode poñer en risco a saúde dos usuarios e usuarias.

Desde o Colexio Oficial de Psicología realizáronse accións de difusión dirixidas especificamente á sensibilización, a través de escritos a diferentes entidades e das redes sociais, sobre a importancia da garantía profesional dos servizos que se demandan.

Preocúpanos enormemente o fenómeno que se está producindo ao redor das necesidades de axuda psicolóxica na cidadanía e as «falsas ofertas» de pseudoterapias en mans de persoas que carecen de ningunha titulación no ámbito da psicología e dun mínimo de sentido ético e de rigor científico nas propostas que manexan.

No mes de maio tamén se puxo en marcha no Consejo General de la Psicología un Grupo de Traballo para a Defensa da Psicología e contra o Intrusismo Profesional coordinado por Fernando García Sanz, vogal da Xunta de Goberno do Consejo e decano do COP Andalucía Occidental. Desde o Consejo preténdese facer de maneira homoxénea que participen todos os Colexio do Estado. En principio cada un deles correspóndelle xestionar os casos de intrusismo que se detecten no seu ámbito territorial. Tamén se puxo en marcha unha páxina web, STOP intrusismo. Podes consultala no enlace www.stopintrusismoenlapsicologia.es

Por último, no mes de novembro a Comisión para a Defensa da Profesión e para a Prevención do Intrusismo do Colexio creou un Grupo de Traballo xunto co Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia co obxectivo de realizar un traballo conxunto para abordar temáticas desde os dous ámbitos profesionais. A primeira reunión celebrouse o pasado 26 de novembro na sede do Colexio Oficial de Psicología de Galicia. A finais do primeiro trimestre de 2017 presentaranse as conclusións acadadas polo grupo.

Enlace ao apartado da Comisión de Intrusismo da páxina web do COPG: <https://copgalicia.gal/grupos-comisions/comision-para-a-defensa-da-profesion-e-para-prevencion-do-intrusismo>

**GRUPO DE
INTERVENCIÓN
PSICOLÓXICA EN
CATÁSTROFES E
EMERXENCIAS
(GIPCE)**

No tocante á apertura do Grupo de Intervención Psicolóxica en Catástrofes e Emerxencias (GIPCE) a todos os colexiados e colexiadas, ata o momento tivo lugar unha reunión do grupo de valoración onde foron estudadas 15 solicitudes de incorporación. Unha vez cumpridos os requisitos demandados aprobouse a súa inclusión no grupo a través da Xunta de Goberno.

No tramo final do ano, varios membros do GIPCE, participaron na coordinación, preparación e posterior desenvolvemento de dous novos simulacros de intervención en casos de accidente aéreo. Para a preparación do simulacro que tivo lugar o 22 de novembro en Alvedro celebráronse dúas reunións, os días 27 de outubro e 16 de novembro, as que asistiu como coordinadora Isabel Cabado, participando como intervinientes Sandra Izaguirre e Mª Elsa Rodríguez.

Así mesmo, os días 14 de novembro e 12 de decembro realizáronse as reunións de coordinación do simulacro realizado o 14 de decembro en Lavacolla, coordinado por Ana Isabel Martínez. Con estes novos simulacros, no pasado ano 2016 tres aeroportos galegos puxeron en práctica os plans de intervención para casos de accidente.

Ao longo deste ano está pendente a tramitación da Acreditación en Emerxencias, que se fará a nivel estatal e que inicialmente contemplará dúas vías de obtención, unha transitoria para os membros que xa pertencían aos diferentes grupos de intervención, e outra para as novas incorporacións. Finalmente queremos resaltar a publicación na revista Revista Galega do Ensino (EDUGA) editada pola Xunta de Galicia do artigo «Xestión do Impacto psicolóxico en situacións críticas nos centros educativos galegos», escrito polas compañeiras Mª Leonor Galiana Caballero, Concepción López Martín, Olegaria Mosqueda Bueno, Mª Carmen Patiño García, Avelina Senra Comesaña e Julita Mª Touriño Araújo. Podes encontrar a publicación no seguinte enlace: <http://www.edu.xunta.es/eduga/1069/foro/comunicacion-malas-noticias-o-proceso-do>

Durante a celebración do Simulacro

Enlace ao apartado do Grupo de Intervención Psicolóxica en Catástrofes e Emerxencias (GIPCE): <https://copgalicia.gal/grupos-comisions/gipce>

■ Coñece o Código Deontolóxico, así como o marco legal no que se leva a cabo a túa práctica profesional.

■ Actúa con responsabilidade. O descoñecemento da lei e das normas non te exime de responsabilidade.

■ Utiliza instrumentos e métodos validados cientificamente.

■ Mantén unha formación continuada, tanto desde o punto de vista científico e técnico como deontolóxico. Garantirás deste xeito a túa competencia profesional.

■ Actúa con imparcialidade, sobre todo cando teñas coñecemento que estás ante intereses persoais ou institucionais contrapostos.

■ Respecta a privacidade. Obtén os datos persoais estritamente necesarios para a actividade profesional concreta.

■ Respecta a confidencialidade. Explica, ao inicio da intervención profesional, os límites da confidencialidade.

■ Protexe coidadosamente os datos de carácter persoal.

■ Solicita o consentimento informado expreso ao inicio da intervención.

■ Nas intervencións con menores de idade é preciso o consentimento dos proxenitores, sempre que non estean privados da patria potestade. No caso de que che conste a oposición dun dos proxenitores, non inicies

RECOMENDACIÓNS DEONTOLÓXICAS NA INTERVENCIÓN PROFESIONAL

a intervención ou parálizaa, salvo que contes con autorización xudicial.

■ O suxeito dun informe psicolóxico ten dereito a coñecer o contido do mesmo. Se che solicita unha copia, dállea.

■ No caso de menores de idade, o pai, a nai ou titores teñen dereito a coñecer o contido do informe que realices, independentemente de cal deles solicítase a túa intervención.

■ Evita situacións confusas, nas que o teu rol sexa ambiguo ou confuso.

■ Non te atribúas titulacións que non posúas.

■ Non desacredites a colegas de profesión, sen prexuízo da crítica científica que estimes oportuna.

■ Non restrinxas a liberdade das persoas de abandonar a intervención e acudir a outro ou outra profesional.

■ Nos teus informes escritos sé prudente e cauto/a. Non empregues etiquetas devaluadoras.

■ Os teus informes psicolóxicos deben ser claros, precisos, rigorosos e intelixibles para o seu destinatario. Debes expresar o seu alcance e limitacións, o seu carácter actual ou temporal e as técnicas utilizadas.

■ Non emitas xuízos, comentarios ou conclusións sobre persoas que non avalíaches e non deron o seu consentimento.

**ÚLTIMOS
COLEXIADOS
E COLEXIADAS
DE GALICIA**

G-05579	Paz López	Ana María
G-05580	Abad Saavedra	Laura
G-05581	Sobrado Arias	Sheila
G-05582	Vázquez Fondo	Purificación
G-05583	Coello Rodríguez	Amantia
G-05584	Vázquez Antolínez	Borja
G-05585	García Andrade	Héctor
G-05586	Aira Domínguez	Carla
G-05587	Ramallo Sueiro	Vanesa
G-05588	Uría Rodríguez	Ariadna
G-05589	Roldán Babio	Cristina
G-05590	Giraldo Presa	Paloma
G-05591	Álvarez Rodríguez	Andrea
G-05592	Martínez Saiz	Patricia
G-05593	Fernández García	Iria
G-05594	Rama Regueiro	Lidia Dolores
G-05595	Núñez Torreiro	María
G-05596	Corbeira Piñeiro	María Filomena
G-05597	Riveiro Calderán	María Belen
G-05598	Dans Abuín	Loreto
G-05599	Solorzano González	Beatriz
G-05600	Sestelo Villafines	Pablo
G-05601	Gavidia Vasquez	Patricia Odethy
G-05602	Rial Rivas	Adriana
G-05603	Díaz Ainse	Iria
G-05604	Salgado Escudero	Rocío
G-05605	León Contreras	Filomena
G-05606	González Arias	Lorena
G-05607	Garnelo Caamaño	Begoña
G-05608	Lago Fernández	Javier
G-05609	Alonso Bacelar	Ana
G-05610	Santorum Gonçalves	María Monserrat
G-05611	Santos Leites	Andrea
G-05612	Gutián Astray	Ánxela
G-05613	Fernández Enríquez	David
G-05614	Blanco Rodríguez	María Victoria
G-05615	Fernández Pestonit	Alba
G-05616	González Martínez	Noel
G-05617	Fernández Abeal	Patricia
G-05618	Martínez Fernández	Sandra
G-05619	Iparraguirre Gómez	José María
G-05620	Jariod Gómez-Aller	Carmen
G-05621	Telle Álvarez	Roberto
G-05622	Figueira Calo	María Nieves
G-05623	Del Olmo Zamora	Javier

VALEDOR DOS COLEXIADOS E COLEXIADAS

QUEN É?

É unha figura creada en 2008 como órgano independente para encargarse da defensa e protección dos dereitos, intereses e liberdades de todos os membros do COPG.

É nomeado pola Asemblea Xeral de Colexiados/as por maioría de 2/3 por 5 anos a proposta da Xunta de Goberno. Pode ser calquera colexiado/a cunha antigüidade mínima de 5 anos de colexiación.

COMO SE SOLICITA A SÚA INTERVENCIÓN?

A intervención débese solicitar por escrito asinado e identificando nome e número de colexiación, así como enderezo para notificacións e especificar os feitos que motivan a queixa.

Calquera colexiado/a pode solicitar a intervención do/a Valedor/a se considera lesionados os seus dereitos en canto profesional da Psicoloxía, tanto polo Colexio como por calquera organismo ou entidade pública ou privada.

COMO ACTÚA?

Unha vez admitida a queixa, dáse conta ás persoas interesadas e ábrese un procedemento no que constan vistas orais e/ou escritas, posibilidade de mediación, se é o caso, e unha resolución do mesmo nun prazo máximo de 3 meses.

As súas recomendacións non son vinculantes, pero si poden suxerir a modificación de criterios na elaboración de acordos ou de resolucións dos órganos de goberno do COPG.

No caso de non admitir a queixa, comunicárase dunha forma razonada, informando, se é posible, das mellores vías para dar a valer os seus dereitos.

TEÑEN LIMITACIÓNS AS SÚAS ACTUACIÓNS?

Si, cando:

- ❑ O asunto sometido á súa consideración estea pendente dalgún procedemento xudicial ou xa teña sido xulgado.
- ❑ Transcorra máis dun ano desde que se produciu o suceso.
- ❑ Se a queixa é anónima ou se aprecia mala fe nela.
- ❑ Se é ou foi obxecto da intervención da Comisión Deontolóxica.

CURSOS, XORNADAS E CONGRESOS

Servizo de Información de interese para os colexiados e colexiadas

O COPG non asume –agás nos casos en que sexa o organizador– nin o contido nin a metodoloxía dos cursos que se relacionan nesta Circular.

Pódense consultar os cursos, xornadas e congresos que non son organizados polo Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia no apartado de Formación Externa no seguinte enlace da páxina web do COPG:

www.copgalicia.es/copgalicia.asp?id=1

VINDEIRAS ACTIVIDADES FORMATIVAS DO COLEXIO OFICIAL DE PSICOLOXÍA DE GALICIA

ORBRADOIRO: TRATAMENTO PENITENCIARIO DOS DELITOS DE VIOLENCIA DE XÉNERO. É POSIBLE A REEDUCACIÓN SOCIAL?

Data: 28 de xaneiro de 2017.

Lugar: Sede do COPG - Santiago de Compostela.

Organiza: Sección de Psicoloxía Xurídica do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia.

XORNADA: ESTRATEXIAS PARA A INTERVENCIÓN E INCLUSIÓN PSICO-EDUCATIVA DO ALUMNADO CON TRASTORNOS DO ESPECTRO AUTISTA.

Data: 3 febreiro de 2017.

Lugar: Sede do COPG - Santiago de Compostela.

Organiza: Sección de Psicoloxía Educativa do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia.

CURSO: AVALIACIÓN E INTERVENCIÓN NEUROPSICOLÓXICA NAS PERSOAS CON TRASTORNOS DO ESPECTRO AUTISTA.

Datas: 17 e 18 de febreiro de 2017.

Lugar: Sede do COPG - Santiago de Compostela.

Organiza: Sección de Psicoloxía do Traballo e das Organizacións do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia.

ORBRADOIRO: PROGRAMAS DE INTERVENCIÓN EN VIOLENCIA FILIO-PARENTAL .

Data: 18 de febreiro de 2017.

Lugar: Centro cívico de Teis. Vigo

Organiza: Sección de Psicoloxía Xurídica do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia.

CIRCULAR

INFORMATIVA

Contido:

Editorial

Información Xeral

Información Seccións

Comisión de Ética e Deontoloxía

Últimos Colexiados/as

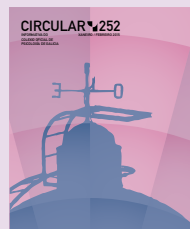
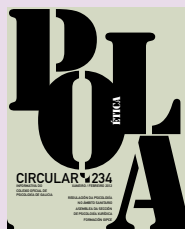
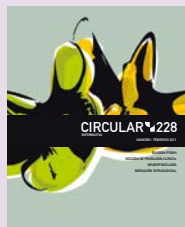
Cursos, Xornadas e Congresos

Servizos aos colexiados

Medios de comunicación

Relacións Institucionais

Avisos e anuncios

ASESORÍAS

XURÍDICA

Dona Cecilia Barros Díaz

Tfno.: 981 894 601

[Martes de 17.00 a 20.00 horas]

Fóra deste horario poderanse realizar as consultas a través do enderezo de correo electrónico a.xuridica@protexdat.com

FISCAL

D. José Luis Iglesias Sexto

Tfno.: 981 588 770

[Venres de 9.00 a 13.00 horas]

Colexio Oficial de
Psicoloxía de Galicia

Rúa da Espiñeira, 10 -Baixo
15706 Santiago de Compostela
Tfno.: 981 534 049
Fax: 981 534 983
copgalicia@copgalicia.gal
www.copgalicia.gal

HORARIO

Do 1 de outubro ao 31 de maio
De luns a xoves de 9.00 a 20.00 h,
e os venres de 9.00 a 15.00 h

Redes sociais

 Facebook:
www.facebook.com/copgalicia

 Twitter: @copgalicia

 LinkedIn: www.linkedin.com
(Grupo: Colexio Oficial
de Psicología de Galicia)

Membro da EFPA

Federación Europea de
Asociacións Profesionais
de Psicólogos